

Projektas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS 2002 M. VASARIO 13 D.
NUTARIMO NR. 223 „DĖL VALSTYBINĖS KALBOS INSPEKCIJOS NUOSTATŲ
PATVIRTINIMO“ PAKEITIMO

2024 m. d. Nr.

Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Pakeisti Valstybinės kalbos inspekcijos nuostatus, patvirtintus Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 223 „Dėl Valstybinės kalbos inspekcijos nuostatų patvirtinimo“, ir juos išdėstyti nauja redakcija (pridedama).

Ministras Pirmininkas

Kultūros ministras

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2002 m. vasario 13 d. nutarimu Nr. 223
(Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2024 m. d. nutarimo Nr. redakcija)

VALSTYBINĖS KALBOS INSPEKCIJOS NUOSTATAI

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Valstybinė kalbos inspekcija (toliau – Inspekcija) yra įstaiga prie Lietuvos Respublikos kultūros ministerijos.

2. Inspekcija veikia Lietuvos Respublikos kultūros ministrui pavestoje valstybinės kalbos valdymo srityje.

3. Inspekcija yra biudžetinė įstaiga, juridinio asmens kodas 188779755, turinti sąskaitą valstybės išde, antspaudą su Lietuvos valstybės herbu ir savo pavadinimu. Inspekcijos buveinė – Vilnius, M. K. Paco g. 4, LT-10309.

4. Inspekcijos finansavimo šaltiniai – Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto asignavimai ir kitų valstybės pinigų fondų lėšos. Inspekcijai finansuoti gali būti naudojamos ir kitos teisėtai gautos lėšos.

5. Inspekcijos savininkė yra valstybė. Inspekcijos savininko teises ir pareigas, išskyrus sprendimų dėl reorganizavimo, pertvarkymo ir likvidavimo priėmimą ir Inspekcijos nuostatų tvirtinimą, įgyvendinanti institucija yra Kultūros ministerija, kuri atlieka Lietuvos Respublikos biudžetinių įstaigų įstatyme nurodytas funkcijas, sprendžia kitus įstatymuose jos kompetencijai priskirtus klausimus.

6. Inspekcijos vieši pranešimai teisės aktų nustatyta tvarka skelbiami Inspekcijos interneto svetainėje. Teisės aktų nustatytais atvejais vieši pranešimai skelbiami ir kitose visuomenės informavimo priemonėse.

7. Inspekcijos nuostatus (toliau – Nuostatai) tvirtina ir keičia Lietuvos Respublikos Vyriausybė Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento ir Ministrų, Vyriausybės, įstaigų, įstaigų prie ministerijų ir kitų Vyriausybei pavaldžių ir atskaitingų viešojo administravimo subjektų norminių teisės aktų projektų rengimo taisyklių patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

II SKYRIUS INSPEKCIJOS VEIKLOS TIKSLAI IR FUNKCIJOS

8. Inspekcijos veiklos tikslas – užtikrinti valstybinės kalbos vartojimą ir taisyklingumą reguliuojančių teisės aktų vykdymą.

9. Inspekcija, siekdama 8 punkte nustatyto veiklos tikslo:

9.1. atlieka funkcijas, nurodytas Lietuvos Respublikos Valstybinės kalbos inspekcijos įstatymo 4 straipsnio 2 dalyje;

9.2. vykdo ūkio subjektų priežiūros funkcijas Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 30–38 straipsniuose nustatyta tvarka;

9.3. Lietuvos Respublikos kultūros ministro pavedimu savivaldybėms skirsto dotacijas, skiriamas už Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo 7 straipsnio 12 punkte nustatytos funkcijos vykdymą;

9.4. vykdo valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo kontrolės funkcijos atlikimo savivaldybėse priežiūrą, susijusią su savivaldybių veiklos šioje srityje planavimu, koordinavimu, metodiniu vadovavimu bei atsiskaitymu už funkcijos atlikimą;

9.5. apibendrina ir viešai skleidžia informaciją apie valstybinės kalbos vartojimą ir taisyklingumą;

9.6. vykdo valstybės sociolingvistinės situacijos ir lietuvių kalbos vartojimo stebėseną;

9.7. vykdo projektų, susijusių su valstybine kalba ir priskirtų Inspekcijos kompetencijai, administravimą;

9.8. rengia mokymus, metodines rekomendacijas Inspekcijos kompetencijai priskirtais klausimais;

9.9. tikrina, ar visos Lietuvos Respublikoje veikiančios institucijos, įstaigos, įmonės ir organizacijos raštvedybą, apskaitos, atskaitomybės, finansinius ir techninius dokumentus tvarko valstybine kalba; ar šiuose dokumentuose laikomasi teisės aktų, nustatančių valstybinės kalbos taisyklingumo reikalavimus;

9.10. tikrina, ar valstybės ir savivaldybių institucijos, įstaigos, įmonės ir organizacijos tarp savęs susirašinėja valstybine kalba;

9.11. tikrina, ar valstybės ir savivaldybių institucijų, įstaigų, tarnybų ir asmenų aptarnavimo įstaigų vadovai, pareigūnai ir darbuotojai moka valstybinę kalbą pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatytas kalbos mokėjimo kategorijas;

9.12. tikrina, ar Lietuvos visuomenės informavimo priemonės, knygų ir kitų leidinių leidėjai laikosi taisyklingos lietuvių kalbos normų;

9.13. tikrina, ar laikomasi valstybinės kalbos vartojimo ir taisyklingumo reikalavimų reklamoje;

9.14. tikrina, ar viešieji užrašai yra valstybine kalba ir ar jie taisyklingi;

9.15. tikrina, ar Lietuvos Respublikos įmonių, įstaigų ir organizacijų dokumentų blankuose, iškabose, tarnybinių patalpų ir kituose užrašuose, Lietuvos gaminių ir paslaugų pavadinimuose bei aprašuose vartojama valstybinė kalba;

9.16. tikrina, ar Lietuvos Respublikoje veikiančių įmonių, įstaigų ir organizacijų pavadinimai sudaromi pagal lietuvių kalbos normas ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos patvirtintas taisykles;

9.17. prižiūri, ar valstybės ir savivaldybių institucijose, įstaigose, įmonėse, organizacijose ir kitose asmenų aptarnavimo vietose užtikrinamas gyventojų aptarnavimas valstybine kalba;

9.18. prižiūri, ar Lietuvos Respublikos fizinių ir juridinių asmenų sandoriai sudaryti valstybine kalba;

9.19. prižiūri, ar oficialūs valstybės ir savivaldos institucijų, valstybės įstaigų, įmonių organizuojami renginiai vyksta valstybine kalba (išskyrus įstatymų nustatytus atvejus), ar verčiama į valstybinę kalbą, jeigu kalbėtojas vartoja kitą kalbą;

9.20. prižiūri, ar Lietuvoje viešai demonstruojamos audiovizualinės programos, kino filmai verčiami į valstybinę kalbą arba rodomi su lietuviškais subtitrais (išskyrus įstatymų nustatytus atvejus);

9.21. prižiūri, ar vartojamos oficialios, sunormintos Lietuvos vietovardžių lytys; ar vietovardžius perrašant tautinių mažumų kalbų rašmenimis neiškraipomos autentiškos jų lytys;

9.22. prižiūri Lietuvos Respublikos antspaудų apyvartos įstatymo 5 straipsnio vykdymą;

9.23. atlikdama Nuostatų 9.9–9.22 papunkčiuose nurodytas funkcijas, taiko Valstybinės kalbos įstatymo 5 straipsnio 1 dalies 1–7 punktuose bei kituose teisės aktuose nustatytas poveikio priemones.

III SKYRIUS INSPEKCIJOS TEISĖS

10. Inspekcija, siekdama jai nustatyto veiklos tikslo ir įgyvendindama jos kompetencijai priskirtas funkcijas, turi Valstybinės kalbos inspekcijos įstatymo 5 ir 8 straipsniuose nustatytas teises ir šias teises:

10.1. sudaryti komisijas (darbo grupes) valstybinės kalbos priežiūros problemoms nagrinėti ir teisės aktų projektams rengti; dalyvauti kitų institucijų sudarytų tokių komisijų (darbo grupių) veikloje;

10.2. pagal kompetenciją sudaryti sutartis ir susitarimus su Lietuvos Respublikos ir užsienio valstybių fiziniiais ir juridiniais asmenimis;

10.3. gauti paramą Lietuvos Respublikos labdaros ir paramos įstatymo nustatyta tvarka;

10.4. Lietuvos Respublikos valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo nustatyta tvarka valdyti, naudoti valstybės turtą ir juo disponuoti.

11. Inspekcija gali turėti ir kitų su jos veiklos tikslais ir funkcijomis susijusių teisių, kurias suteikia įstatymai ir kiti norminiai teisės aktai.

IV SKYRIUS INSPEKCIJOS VEIKLOS ORGANIZAVIMAS

12. Inspekcijos veikla organizuojama vadovaujantis Lietuvos Respublikos kultūros ministro tvirtinamu metiniu veiklos planu, kitais planavimo dokumentais, rengiamais Lietuvos Respublikos strateginio valdymo įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka.

13. Inspekcijai vadovauja viršininkas, kurį Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo nustatyta tvarka priima į pareigas ir atleidžia iš pareigų kultūros ministras. Inspekcijos 8 viršininkas yra tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas kultūros ministru.

14. Inspekcijos viršininkas:

14.1. vykdo Valstybinės kalbos inspekcijos įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje ir Biudžetinių įstaigų įstatymo 11 straipsnyje nustatytas funkcijas;

14.2. tvirtina vidaus tvarkos taisykles ir kitus vidaus administravimo teisės aktus, tikrina, kaip vykdomi jo leidžiami įsakymai;

14.3. teisės aktų nustatyta tvarka skatina valstybės tarnautojus ir darbuotojus, dirbančius pagal darbo sutartis, skiria jiems materialines pašalpas, suteikia atostogas, siunčia juos į komandiruotes, teisės aktų nustatyta tvarka taiko nuobaudas įstaigoje dirbantiems valstybės tarnautojams ir įgyvendina kitus darbdavio įgaliojimus personalo valdymo klausimais;

14.4. vykdo kitus teisės aktų jam suteiktus įgaliojimus.

15. Kai Inspekcijos viršininkas negali eiti savo pareigų, jo pareigas eina Inspekcijos viršininko pavaduotojas. Inspekcijos viršininko pavaduotojas tiesiogiai pavaldus ir atskaitingas Inspekcijos viršininkui. Kai Inspekcijos viršininko pavaduotojas negali eiti pareigų, Inspekcijos viršininką pavaduoja kitas jo paskirtas valstybės tarnautojas.

16. Inspekcijos vidaus auditą atlieka Kultūros ministerijos Centralizuotas vidaus audito skyrius.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

17. Inspekciją Lietuvos Respublikos civilinio kodekso, Lietuvos Respublikos Vyriausybės įstatymo ir Biudžetinių įstaigų įstatymo nustatyta tvarka reorganizuoja, pertvarko ir likviduoja Vyriausybė.
